

PL

PL

PL

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 18.7.2007
KOM(2007) 426 wersja ostateczna

2007/0149 (CNS)

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie podpisania umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych
między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry**

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie zawarcia umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych
między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry**

(przedstawione przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. TŁO POLITYCZNO-PRAWNE

W konkluzjach ze szczytu UE-Bałkany Zachodnie, który odbył się w Salonikach w dniu 21 czerwca 2003 r., ponownie podkreślono znaczenie dialogu na temat wiz zarówno dla Republiki Czarnogóry, jak i innych krajów Bałkanów Zachodnich, a także potwierdzono perspektywę członkostwa tych krajów w UE. Jeżeli chodzi o kwestie wizowe, w „agendzie z Salonik” potwierdzono, że zniesienie wiz dla krajów Bałkanów Zachodnich jest długoterminowym celem, uzależnionym od postępu tych krajów w zakresie realizacji najważniejszych reform w dziedzinach takich, jak: wzmocnienie praworządności, zwalczanie przestępczości zorganizowanej, korupcji i nielegalnej migracji oraz wzmocnienie potencjału administracyjnego w zakresie kontroli granicznych i bezpieczeństwa dokumentów.

Biorąc pod uwagę perspektywę członkostwa w UE, władze Republiki Czarnogóry skupiły się na możliwości uzyskania ułatwień w wydawaniu wiz krótkoterminowych dla swoich obywateli, jako na działaniu natychmiastowym i o charakterze przejściowym, stanowiącym pierwszy krok na drodze do zniesienia obowiązku wizowego, które pozostaje celem w perspektywie średnioterminowej.

Dla Wspólnoty Europejskiej umowy o ułatwieniach wizowych stanowią nowy instrument polityki europejskiej w dziedzinie wiz krótkoterminowych; z myślą o opracowaniu wspólnego podejścia w **programie haskim** wezwano Radę i Komisję do zbadania, „czy w kontekście polityki dotyczącej readmisji WE właściwe będzie ułatwienie, indywidualnie dla każdego przypadku, w razie możliwości i na zasadzie wzajemności wydawania wiz krótkoterminowych dla obywateli państw trzecich, jako część rzeczywistego partnerstwa w stosunkach zewnętrznych, w tym w kwestiach związanych z migracją”. UE opracowała i wykorzystwała ten instrument po raz pierwszy w swoich stosunkach z Federacją Rosyjską i Ukrainą.

W grudniu 2005 r. na szczeblu Komitetu Stałych Przedstawicieli państwa członkowskie uzgodniły wspólne podejście w sprawie wypracowania polityki UE w dziedzinie ułatwień wizowych i określiły kluczowe elementy, jakie należy uwzględnić przy podejmowaniu negocjacji w sprawie ułatwień wizowych z państwami trzecimi.

Po uzyskaniu zezwolenia Rady w dniu 13 listopada 2006 r. Komisja rozpoczęła w dniu 15 grudnia 2006 r. w Brukseli negocjacje z Republiką Czarnogóry w sprawie ułatwień w wydawaniu wiz krótkoterminowych, kontynuując równoległe negocjacje w sprawie umowy o readmisji. Dwie kolejne rundy negocjacji miały miejsce w dniach 6 lutego 2007 r. w Belgradzie i 11 kwietnia 2007 r. w Brukseli (równoległe z negocjacjami w sprawie umowy o readmisji między WE a Republiką Czarnogóry). Ponadto w ramach przygotowań do oficjalnych negocjacji organizowano także nieformalne spotkania ekspertów.

Podczas ostatniej formalnej rundy negocjacji w dniu 11 kwietnia 2007 r. parafowano na szczeblu technicznym ostateczną wersję umów o ułatwieniach wizowych i readmisji. Na szczeblu politycznym ceremonia parafowania umowy miała miejsce w Zagrzebiu dnia 13 kwietnia 2007 r.

W przeszłości Komisja Europejska wynegocjowała już umowy o ułatwieniach wizowych z dwoma państwami trzecimi (z Federacją Rosyjską i Ukrainą). Doświadczenia zdobyte

podczas ówczesnych negocjacji okazały się pomocne do prowadzenia negocjacji z Republiką Czarnogóry.

Na wszystkich etapach negocjacji systematycznie informowano państwa członkowskie o ich przebiegu, zasięgano także regularnie ich opinii w tej sprawie na forum stosownych grup roboczych i komitetów Rady.

Dla Wspólnoty podstawą prawną umowy jest art. 62 ust. 2 lit. b) w powiązaniu z art. 300 TWE.

Dołączone wnioski stanowią narzędzia prawne umożliwiające podpisanie i zawarcie przedmiotowej umowy. Rada podejmie decyzję w tej sprawie większością kwalifikowaną głosów. Parlament Europejski będzie musiał wyrazić formalną opinię w sprawie zawarcia umowy zgodnie z art. 300 ust. 3 Traktatu WE.

Wniosek dotyczący decyzji w sprawie zawarcia umowy zawiera konieczne ustalenia wewnętrzne dotyczące jej praktycznego stosowania. Określa się w nim w szczególności, że Komisja Europejska, wspierana przez ekspertów z państw członkowskich, reprezentuje Wspólnotę we wspólnym Komitecie ustanowionym na mocy art. 12 umowy.

Zgodnie z art. 12 ust. 4 wspólny komitet może przyjąć własny regulamin wewnętrzny. Stanowisko Wspólnoty w tej kwestii przyjmuje Komisja, działając w porozumieniu ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę.

Obywatele europejscy¹ są zwolnieni z obowiązku wizowego przez Republikę Czarnogóry. W związku z tym w art. 1 ust. 2 projektu umowy o ułatwieniach wizowych przewiduje się, że w przypadku ponownego wprowadzenia przez Republikę Czarnogóry obowiązku wizowego dla obywateli UE ułatwienia przewidziane w umowie dla obywateli Czarnogóry automatycznie zaczęłyby na zasadzie wzajemności obowiązywać obywateli UE.

2. WYNIKI NEGOCJACJI

Komisja uważa, że osiągnięto cele wyznaczone przez Radę w jej wytycznych negocjacyjnych i że projekt umowy o ułatwieniach wizowych jest dla Wspólnoty do przyjęcia.

Ostateczną treść umowy można podsumować w następujący sposób:

- decyzję w sprawie wydania wizy trzeba będzie zasadniczo podjąć w ciągu 10 dni kalendarzowych, niezależnie od kategorii wnioskodawców. W razie konieczności przeprowadzenia dokładniejszej analizy okres ten można przedłużyć do 30 dni kalendarzowych. W nagłych przypadkach termin podjęcia decyzji można skrócić do trzech lub mniej dni roboczych;
- opłata za rozpatrzenie wniosku wizowego złożonego przez obywatela Czarnogóry wynosi 35 EUR. Opłata ta obowiązuje wszystkich obywateli Czarnogóry ubiegających się o wizę i

---

¹ Republika Czarnogóry zapowiedziała w jednostronnej decyzji swój zamiar zwolnienia z obowiązku wizowego obywateli rumuńskich. Do umowy załączono deklarację Wspólnoty, w której uzależniono ratyfikację umowy o ułatwieniach wizowych od przyjęcia przez Republikę Czarnogóry decyzji zwalniającej obywateli rumuńskich z obowiązku wizowego.

dotyczy zarówno wiz jednokrotnego, jak i wielokrotnego wjazdu. Ponadto niektóre kategorie osób są całkowicie zwolnione z opłaty wizowej: bliscy krewni, urzędnicy realizujący zadania rządowe, studenci, osoby niepełnosprawne, sędziowie, dziennikarze, przedstawiciele wspólnot wyznaniowych, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, przedstawiciele wolnych zawodów, członkowie załóg pociągów, emeryci, dzieci w wieku poniżej 6 lat, osoby podróżujące w celach humanitarnych oraz uczestniczące w programach wymiany kulturalnej i edukacyjnej lub imprezach sportowych bądź kulturalnych;

- uproszczono formalności w zakresie obowiązku udokumentowania celu podróży dla takich kategorii osób, jak: bliscy krewni, przedsiębiorcy, członkowie oficjalnych delegacji, studenci, uczestnicy imprez naukowych, kulturalnych oraz sportowych, dziennikarze, osoby biorące udział w pogrzebach wojskowych i cywilnych, przedstawiciele wspólnot wyznaniowych, przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego, przedstawiciele wolnych zawodów, kierowcy przewożący towary w ruchu międzynarodowym oraz świadczący usługi transportu pasażerskiego, sędziowie, osoby wyjeżdżające z powodów zdrowotnych i turyści biorący udział w wycieczkach zorganizowanych. Od osób należących do wyżej wymienionych kategorii jako uzasadnienia celu podróży można wymagać jedynie dokumentów wymienionych w umowie. Nie wymaga się żadnego innego uzasadnienia, zaproszenia ani zatwierdzenia przewidzianego w przepisach prawnych państw członkowskich;
- dla następujących kategorii osób uproszczono również zasady wydawania wiz wielokrotnego wjazdu:
  - a) w przypadku członków rządów i parlamentów krajowych, trybunałów konstytucyjnych i sądów najwyższych, przewodniczących sądów apelacyjnych, przewodniczących sądów administracyjnych, stałych członków oficjalnych delegacji, jak również małżonków i dzieci odwiedzających obywateli Republiki Czarnogóry legalnie zamieszkujących w państwach członkowskich: wiza ważna do pięciu lat (lub krócej w zależności od długości okresu pełnienia urzędu lub ważności zezwolenia na legalny pobyt takich osób);
  - b) w przypadku uczestników imprez naukowych, kulturalnych, oficjalnych programów wymiany i imprez sportowych, dziennikarzy, przedsiębiorców, przedstawicieli wspólnot wyznaniowych, przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, przedstawicieli wolnych zawodów, sędziów, zawodowych kierowców i załóg pociągów, studentów i osób wyjeżdżających z powodów zdrowotnych, pod warunkiem że w ciągu dwóch poprzednich lat w sposób właściwy wykorzystali jednoroczną wizę wielokrotnego wjazdu i wciąż aktualne są powody ubiegania się o taką wizę: wydaje się wizey ważne co najmniej dwa lata i co najwyżej pięć lat;
- obywatele Republiki Czarnogóry legitymujący się ważnym paszportem dyplomatycznym są zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku krótkich pobytów;
- do obywateli Republiki Czarnogóry legitymujących się ważnym paszportem służbowym przez okres pięciu lat mają zastosowanie postanowienia umów dwustronnych podpisanych przed dniem 1 stycznia 2007 r. W załączonej do umowy deklaracji przewidziano dokonanie oceny uzgodnień dotyczących paszportów służbowych najpóźniej w cztery lata po wejściu umowy w życie;

- uzgodniono protokół określający, że państwa członkowskie niestosujące jeszcze w pełni dorobku Schengen mogą jednostronnie uznawać wize i zezwolenia na pobyt krajów obszaru Schengen wydane obywatelom Czarnogóry na przejazd tranzytem przez ich terytorium zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 895/2006/WE z dnia 14 czerwca 2006 r.² Dodano wzmiankę o wprowadzeniu w przyszłości zmiany do decyzji (WE) nr 895/2006/WE w celu uwzględnienia Bułgarii i Rumunii;
- do umowy załączono deklarację Wspólnoty Europejskiej w sprawie dostępu osób ubiegających się o wizę do informacji oraz ujednoczenia procedur informowania w odniesieniu do wydawania wiz krótkoterminowych;
- deklaracje Wspólnoty Europejskiej zawierające odpowiedzi na szczególne prośby Republiki Czarnogóry załączono do umowy o ułatwieniach dla członków rodzin (nieobjętych prawnie wiążącymi przepisami umowy), osób ubiegających się o wizę w dobrej wierze i marynarzy.

We wszystkich kwestiach nieobjętych umową, takich jak odmowa wydania wize, uznawanie dokumentów podróży, dowód posiadania wystarczających środków utrzymania, możliwość wezwania wnioskodawców na rozmowę w razie wątpliwości, ale również już obowiązujące elastyczne zasady dla osób podróżujących w dobrej wierze, zastosowanie mają zwykłe przepisy Schengen lub prawo krajowe.

Szczególną sytuację Danii, Zjednoczonego Królestwa i Irlandii uwzględniono w preambule oraz w dwóch wspólnych deklaracjach dołączonych do umowy. Podobnie we wspólnej deklaracji do umowy uwzględniono fakt włączenia Norwegii i Islandii we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwijanie dorobku prawnego Schengen.

Ponieważ umowa w sprawie ułatwień wizowych oraz umowa o readmisji są powiązane, obie powinny zostać podpisane i zawarte równocześnie, a także równocześnie wejść w życie.

3. WNIOSKI

W świetle powyższych ustaleń Komisja proponuje, by Rada:

- przyjęła decyzję o podpisaniu umowy w imieniu Wspólnoty i upoważniła przewodniczącego Rady do wyznaczenia w tym celu należycie umocowanej osoby (lub osób);
- zatwierdziła, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, załączony tekst umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry.

---

² Dz.U. L 167 z 20.6.2006, str. 1.

Wniosek

DECYZJA RADY

w sprawie podpisania umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 62 ust. 2 lit. b) ppkt (i) oraz (ii), w powiązaniu z art. 300 ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze,

uwzględniając wniosek Komisji³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Decyzją z dnia 13 listopada 2006 r. Rada upoważniła Komisję do podjęcia negocjacji w sprawie umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych między Wspólnotą Europejską i Republiką Czarnogóry.
- (2) Negocjacje w sprawie umowy rozpoczęto w dniu 15 grudnia 2006 r. i zakończono w dniu 11 kwietnia 2007 r.
- (3) Umowa parafowana na szczeblu technicznym w Brukseli dnia 11 kwietnia 2007 r., a na szczeblu politycznym – w Zagrzebiu dnia 13 kwietnia, powinna zostać podpisana, z zastrzeżeniem możliwości jej zawarcia w późniejszym terminie, dnia [...] r.
- (4) Zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii oraz Protokołem włączającym dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie są nią związane ani nie podlegają jej stosowaniu.
- (5) Zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Danii, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie jest nią związana ani nie podlega jej stosowaniu,

---

³ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

PRZYJMUJE NASTĘPUJĄCĄ DECYZJĘ:

Artykuł

Niniejszym upoważnia się przewodniczącego Rady do wyznaczenia osoby lub osób umocowanych do podpisania w imieniu Wspólnoty Europejskiej umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry oraz dokumentów z nią związanych, obejmujących tekst umowy, protokół oraz deklaracje, z zastrzeżeniem możliwości zawarcia umowy w późniejszym terminie.

Sporządzono w Brukseli dnia ..... 2007 r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

Wniosek

DECYZJA RADY

**w sprawie zawarcia umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych
między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry**

RADA UNII EUROPEJSKIEJ

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 62 ust. 2 lit. b) ppkt (i) oraz (ii), w powiązaniu z art. 300 ust. 2 akapit pierwszy zdanie pierwsze oraz z art. 300 ust. 3 akapit pierwszy,

uwzględniając wniosek Komisji⁴,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁵,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Komisja wynegocjowała w imieniu Wspólnoty Europejskiej umowę o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych z Republiką Czarnogóry.
- (2) Umowa została podpisana w imieniu Wspólnoty Europejskiej w dniu [.....] 2007 r., z zastrzeżeniem możliwości jej zawarcia w późniejszym terminie, zgodnie z decyzją Rady ...../...../WE z dnia [.....] r.
- (3) Umowa ta powinna zostać zatwierdzona.
- (4) Na mocy umowy ustanawia się Wspólny Komitet ds. Zarządzania Umową, który może przyjąć swój regulamin wewnętrzny. Celem jest wprowadzenie uproszczonej procedury ustalania stanowiska Wspólnoty w tym przypadku.
- (5) Zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii oraz Protokołem włączającym dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej, Zjednoczone Królestwo i Irlandia nie uczestniczą w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie są nią związane ani nie podlegają jej stosowaniu.
- (6) Zgodnie z Protokołem w sprawie stanowiska Danii, załączonym do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej decyzji i w związku z tym nie jest nią związana ani nie podlega jej stosowaniu,

---

⁴ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

⁵ Dz.U. C [...] z [...], str. [...].

PRZYJMUJE NASTĘPUJĄCĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Niniejszym zatwierdza się w imieniu Wspólnoty Europejskiej umowę o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry.

Tekst umowy załączono do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Przewodniczący Rady dokonuje notyfikacji przewidzianej w art. 14 ust. 1 umowy⁶.

Artykuł 3

Komisja, przy wsparciu ekspertów z państw członkowskich, reprezentuje Wspólnotę we wspólnym Komitecie ekspertów ustanowionym na mocy art. 12 umowy.

Artykuł 4

Stanowisko Wspólnoty we wspólnym Komitecie ekspertów dotyczące przyjęcia jego regulaminu zgodnie z wymogami art. 12 ust. 4 umowy przyjmuje Komisja po konsultacji ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę.

Artykuł 5

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia ..... 2007 r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

---

⁶ Termin wejścia w życie umowy zostanie podany do wiadomości publicznej w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* [przez Sekretariat Generalny Rady].

Załącznik

UMOWA

o ułatwieniach w wydawaniu wiz między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry

WSPÓLNOTA EUROPEJSKA zwana dalej „Wspólnotą”

oraz

REPUBLIKA CZARNOGÓRY,

zwane dalej Stronami,

mając na uwadze perspektywę członkostwa w UE Republiki Czarnogóry oraz negocjacje w sprawie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu (USS) pomiędzy Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry,

potwierdzając zamiar prowadzenia bliskiej współpracy w ramach przyszłego USS na rzecz liberalizacji systemu wizowego pomiędzy Republiką Czarnogóry a Unią Europejską zgodnie z konkluzjami ze szczytu UE-Bałkany Zachodnie, który odbył się w Salonikach dnia 21 czerwca 2003 r.,

pragnąc, jako pierwszy krok na drodze do wprowadzenia systemu bezwizowego, ułatwić bezpośrednie kontakty międzyludzkie, będące ważnym warunkiem stałego rozwoju więzi gospodarczych, humanitarnych, kulturowych, naukowych i innych, poprzez wprowadzenie ułatwień w wydawaniu wiz dla obywateli Republiki Czarnogóry,

biorąc pod uwagę fakt, że wszyscy obywatele UE są zwolnieni z obowiązku wizowego w przypadku podróży do Republiki Czarnogóry trwającej nie dłużej niż 90 dni bądź tranzytu przez terytorium Republiki Czarnogóry,

uznając, że w przypadku ponownego wprowadzenia przez Republikę Czarnogóry obowiązku wizowego dla obywateli UE ułatwienia przewidziane w niniejszej umowie dla obywateli Czarnogóry automatycznie zaczynają na zasadzie wzajemności obowiązywać obywatele UE,

uznając, że ułatwienia wizowe nie powinny prowadzić do nielegalnej migracji oraz przykładając szczególną wagę do kwestii bezpieczeństwa i readmisji,

biorąc pod uwagę Protokół w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii oraz Protokół włączający dorobek Schengen w ramy Unii Europejskiej, załączone do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, a także potwierdzając, że postanowienia niniejszej umowy nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa i Irlandii,

biorąc pod uwagę Protokół w sprawie stanowiska Danii, załączony do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską i potwierdzając, że postanowienia niniejszej umowy nie mają zastosowania do Królestwa Danii,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1 – Cel i zakres umowy

1. Celem niniejszej umowy jest wprowadzenie ułatwień w wydawaniu wiz obywatelom Republiki Czarnogóry planującym pobyt na terytorium UE nie dłuższy niż 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.
2. W przypadku ponownego wprowadzenia przez Republikę Czarnogóry obowiązku wizowego dla obywateli UE ułatwienia przewidziane w niniejszej umowie dla obywateli Czarnogóry automatycznie zaczynają na zasadzie wzajemności obowiązywać obywateli UE.

Artykuł 2 – Postanowienia ogólne

1. Ułatwienia wizowe, których dotyczy niniejsza umowa, mają zastosowanie do obywateli Republiki Czarnogóry, o ile nie są oni zwolnieni z obowiązku wizowego na mocy przepisów ustawowych i wykonawczych Wspólnoty lub państw członkowskich, postanowień niniejszej umowy lub innych umów międzynarodowych.
2. W odniesieniu do zagadnień nieobjętych postanowieniami niniejszej umowy, takich jak: odmowa wydania wizy, uznawanie dokumentów podróży, dowód posiadania wystarczających środków finansowych, odmowa wjazdu oraz procedury wydalenia osób, stosuje się prawo krajowe Republiki Czarnogóry lub prawo państw członkowskich bądź Wspólnoty.

Artykuł 3 - Definicje

Na potrzeby niniejszej umowy:

- a) „państwo członkowskie” oznacza każde państwo członkowskie Unii Europejskiej, z wyjątkiem Królestwa Danii, Republiki Irlandii oraz Zjednoczonego Królestwa;
- b) „obywatel Unii Europejskiej” oznacza każdego obywatela państwa członkowskiego zgodnie z definicją zawartą w lit. a);
- c) „obywatel Republiki Czarnogóry” oznacza każdą osobę mającą obywatelstwo Republiki Czarnogóry;
- d) „wiza” oznacza zezwolenie wydane przez jedno z państw członkowskich lub decyzję podjętą przez takie państwo, które są wymagane w związku z:
  - wjazdem na terytorium tego państwa członkowskiego lub kilku państw członkowskich z zamiarem pobytu nie dłuższego niż łącznie 90 dni,
  - wjazdem w celu przejazdu tranzytem przez terytorium tego państwa lub kilku państw członkowskich;

- e) „osoba zamieszkująca legalnie” oznacza każdego obywatela Republiki Czarnogóry, który został upoważniony lub uprawniony na podstawie prawodawstwa wspólnotowego lub ustawodawstwa krajowego do pobytu na terytorium jednego z państw członkowskich przez okres nie dłuższy niż 90 dni.

Artykuł 4 – Dokumenty potwierdzające cel podróży

1. W odniesieniu do niżej wymienionych kategorii obywateli Republiki Czarnogóry następujące dokumenty uznaje się za wystarczające do uzasadnienia celu podróży na terytorium drugiej Strony:
- a) w przypadku członków oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenia skierowane do Republiki Czarnogóry uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe:
- pismo sporządzone przez organ Republiki Czarnogóry, potwierdzające, że wnioskodawca jest członkiem delegacji udającej się na terytorium państw członkowskich w celu wzięcia udziału w jednej z wyżej wymienionych imprez, wraz z kopią oficjalnego zaproszenia;
- b) w przypadku przedsiębiorców i przedstawicieli organizacji branżowych:
- pisemny wniosek sporządzony przez przyjmującą osobę prawną, spółkę, organizację lub przyjmujące biuro bądź oddział takiej osoby prawnej lub spółki, władze państwowe lub lokalne państw członkowskich lub komitety organizacyjne targów, wystaw, konferencji i sympozjów handlowych i branżowych mających miejsce na terytorium państw członkowskich, zatwierdzony przez Izbę Handlową Republiki Czarnogóry, Związek Pracodawców Republiki Czarnogóry lub Związek Przedsiębiorców Czarnogóry;
- c) w przypadku kierowców przewożących towary w ruchu międzynarodowym i świadczących usługi transportu pasażerskiego, przemieszczających się na obszar państw członkowskich pojazdami zarejestrowanymi w Republice Czarnogóry;
- pisemny wniosek sporządzony przez spółkę krajową lub krajowe stowarzyszenie przewoźników w Republice Czarnogóry zajmujących się międzynarodowym transportem drogowym, określający cel, czas trwania i częstotliwość przejazdów;
- d) w przypadku członków załóg pociągów, wagonów chłodniczych i lokomotyw w pociągach przemieszczających się na obszar państw członkowskich:
- pisemny wniosek sporządzony przez właściwe przedsiębiorstwo kolejowe w Republice Czarnogóry, określający cel, czas trwania i częstotliwość przejazdów;
- e) w przypadku dziennikarzy:
- zaświadczenie lub inny dokument wydany przez organizację zawodową, stanowiący dowód na to, że dana osoba jest zawodowym dziennikarzem, oraz

dokument wydany przez pracodawcę, zaświadczający, że cel podróży wiąże się z zadaniem dziennikarskim;

- f) w przypadku osób biorących udział w działaniach naukowych, kulturalnych i artystycznych, w tym programach uniwersyteckich i innych programach wymiany:
  - pisemny wniosek sporządzony przez organizację przyjmującą uczestnika tych działań;
- g) w przypadku uczniów, studentów, studentów podyplomowych oraz towarzyszących im nauczycieli, którzy odbywają podróż w celu podjęcia nauki lub odbycia szkoleń, w tym w ramach programów wymiany oraz innych działań szkolnych:
  - pisemny wniosek lub zaświadczenie o wpisaniu na listę uczniów/studentów, sporządzone przez przyjmujące placówki: uniwersytet, uczelnię, kolegium bądź szkołę, lub legitymacja uczniowska/studencka bądź zaświadczenie z kursów, na które uczęszczać będzie dana osoba;
- h) w przypadku uczestników międzynarodowych imprez sportowych i osób im towarzyszących w celach zawodowych:
  - pisemny wniosek sporządzony przez organizację przyjmującą: właściwe organy, krajowe związki sportowe lub krajowe komitety olimpijskie państw członkowskich;
- i) w przypadku uczestników oficjalnych programów wymiany organizowanych przez miasta bliźniacze:
  - pisemny wniosek sporządzony przez naczelników/prezydentów/burmistrzów tych miast;
- j) w przypadku bliskich krewnych – małżonków, dzieci (w tym przysposobionych), rodziców (w tym opiekunów), dziadków i wnuków – odwiedzających obywateli Republiki Czarnogóry legalnie zamieszkujących na terytorium państw członkowskich:
  - pisemny wniosek sporządzony przez osobę przyjmującą;
- k) w przypadku osób pragnących odwiedzić cmentarz wojskowy lub cywilny:
  - oficjalny dokument potwierdzający istnienie i fakt utrzymywania grobu, a także pokrewieństwo lub inny związek łączący wnioskodawcę z pochowanym;
- l) w przypadku osób podróżujących z powodów zdrowotnych i w razie konieczności osób im towarzyszących:
  - dokument urzędowy wystawiony przez daną instytucję medyczną, poświadczający konieczność objęcia danej osoby opieką medyczną w tej instytucji, konieczność obecności osoby towarzyszącej oraz dowód posiadania wystarczających środków finansowych na pokrycie kosztów leczenia;

- m) w przypadku osób pragnących wziąć udział w ceremonii pogrzebowej:
    - oficjalny dokument potwierdzający fakt zgonu, jak również poświadczenie pokrewieństwa lub innego związku łączącego wnioskodawcę ze zmarłym;
  - n) w przypadku przedstawicieli organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy odbywają podróż w celu odbycia szkoleń, wzięcia udziału w seminariach i konferencjach, w tym w ramach programów wymiany:
    - pisemny wniosek wydany przez organizację przyjmującą, zaświadczenie potwierdzające, że dana osoba reprezentuje organizację społeczeństwa obywatelskiego i zaświadczenie o założeniu takiej organizacji z odpowiedniego rejestru, sporządzone przez organ państwowy zgodnie z ustawodawstwem krajowym;
  - o) w przypadku przedstawicieli wolnych zawodów biorących udział w międzynarodowych wystawach, konferencjach, sympozjach, seminariach lub innych podobnych imprezach odbywających się na terytorium państw członkowskich:
    - pisemny wniosek sporządzony przez organizację przyjmującą, potwierdzający udział danej osoby w imprezie;
  - p) w przypadku sędziów biorących udział w międzynarodowych programach wymiany, sympozjach, seminariach lub podobnych imprezach szkoleniowych odbywających się na terytorium państw członkowskich:
    - pisemny wniosek sporządzony przez organizację przyjmującą uczestnika tych działań;
  - q) w przypadku przedstawicieli wspólnot wyznaniowych w Republice Czarnogóry:
    - pisemny wniosek sporządzony przez wspólnotę wyznaniową zarejestrowaną w Republice Czarnogóry, określający cel, czas trwania i częstotliwość przejazdów;
  - r) w przypadku osób podróżujących w celach turystycznych:
    - zaświadczenie lub bon turystyczny od biura podróży lub organizatora wycieczki, akredytowanych w państwach członkowskich w ramach lokalnej współpracy konsularnej, potwierdzający rezerwację wycieczki zorganizowanej.
2. Pisemny wniosek, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zawiera następujące informacje:
- a) w przypadku osoby zaproszonej – imię i nazwisko, data urodzenia, płeć, obywatelstwo, numer dokumentu tożsamości, data i cel podróży, liczba poprzednich wjazdów oraz w stosownych przypadkach imiona i nazwiska małżonka i dzieci towarzyszących osobie zaproszonej;
  - b) w przypadku osoby zapraszającej – imię, nazwisko i adres lub

- c) w przypadku, gdy strona zapraszająca jest osobą prawną, spółką lub organizacją – pełna nazwa i adres oraz
- jeśli zaproszenie wydaje organizacja – imię i nazwisko oraz stanowisko osoby podpisującej zaproszenie;
  - jeśli strona zapraszająca jest osobą prawną, spółką lub biurem albo oddziałem takiej osoby prawnej lub spółki z siedzibą na terytorium państwa członkowskiego – numer rejestracyjny w formie wymaganej przez prawo krajowe danego państwa członkowskiego.
3. W przypadku kategorii osób, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wszystkie kategorie wiz wydaje się zgodnie z procedurą uproszczoną, nie wymagając żadnego innego uzasadnienia, zaproszenia ani zatwierdzenia dotyczącego celu podróży, przewidzianego w ustawodawstwie państw członkowskich.

Artykuł 5 – Wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu

1. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich wydają wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności do pięciu lat następującym kategoriom osób:
- a) członkowie rządów i parlamentów krajowych, trybunału konstytucyjnego i sądu najwyższego, przewodniczący sądów apelacyjnych i przewodniczący sądów administracyjnych, o ile nie są zwolnieni z obowiązku wizowego na mocy niniejszej umowy, w zakresie pełnionych przez nich obowiązków – z okresem ważności nie dłuższym niż czas sprawowania urzędu, jeśli jest on krótszy niż pięć lat;
  - b) członkowie oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenia skierowane do Republiki Czarnogóry uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;
  - c) małżonkowie i dzieci (w tym przysposobione) poniżej 21. roku życia lub pozostające na utrzymaniu rodziców, odwiedzający obywateli Republiki Czarnogóry zamieszkujących legalnie na terytorium państw członkowskich – na czas ograniczony okresem ważności ich zezwolenia na legalny pobyt.
2. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich wydają niżej wymienionym kategoriom osób wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności do jednego roku, pod warunkiem że w poprzednim roku takie osoby otrzymały przynajmniej jedną wizę, z której skorzystały zgodnie z przepisami dotyczącymi wjazdu do danego kraju i pobytu w nim oraz że wniosek o wizę wielokrotnego wjazdu jest uzasadniony:
- a) członkowie oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenia skierowane do Republiki Czarnogóry uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;

- b) przedsiębiorcy i przedstawiciele organizacji branżowych, którzy odbywają regularne podróże do państw członkowskich;
  - c) kierowcy przewożący towary w ruchu międzynarodowym i świadczący usługi transportu pasażerskiego, przemieszczający się na obszar państw członkowskich pojazdami zarejestrowanymi w Republice Czarnogóry;
  - d) członkowie załóg pociągów, wagonów chłodniczych i lokomotyw w pociągach międzynarodowych przemieszczających się na obszar państw członkowskich;
  - e) przedstawiciele wolnych zawodów biorący udział w międzynarodowych wystawach, konferencjach, sympoziach, seminariach lub innych podobnych imprezach, którzy odbywają regularne podróże do państw członkowskich;
  - f) osoby biorące udział w działaniach naukowych, kulturalnych i artystycznych, w tym programach uniwersyteckich i innych programach wymiany, które odbywają regularne podróże do państw członkowskich;
  - g) uczestnicy międzynarodowych imprez sportowych i osoby im towarzyszące w celach zawodowych;
  - h) dziennikarze;
  - i) uczestnicy oficjalnych programów wymiany organizowanych przez miasta bliźniacze;
  - j) studenci i studenci podyplomowi, którzy odbywają regularne podróże w celu podjęcia nauki lub odbycia szkoleń, w tym w ramach programów wymiany;
  - k) osoby zmuszone do odbywania regularnych podróży w z powodów zdrowotnych i w razie konieczności osoby im towarzyszące;
  - l) przedstawiciele wspólnot wyznaniowych zarejestrowanych w Republice Czarnogóry, którzy odbywają regularne podróże do państw członkowskich;
  - m) przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego, którzy odbywają regularne podróże do państw członkowskich w celu odbycia szkoleń, wzięcia udziału w seminariach i konferencjach, w tym w ramach programów wymiany;
  - n) sędziowie biorący udział w międzynarodowych programach wymiany, sympoziach, seminariach lub podobnych imprezach szkoleniowych, którzy regularnie podróżują na terytorium państw członkowskich.
3. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich wydają wizy wielokrotnego wjazdu o okresie ważności co najmniej dwóch lat i co najwyżej pięciu lat osobom należącym do kategorii wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, pod warunkiem że w poprzednich dwóch latach takie osoby korzystały z jednorocznych wiz wielokrotnego wjazdu zgodnie z przepisami prawnymi odwiedzanego kraju dotyczącymi wjazdu i pobytu oraz że nadal aktualne są powody ubiegania się o wizę wielokrotnego wjazdu.

4. Całkowity czas pobytu osób, o których mowa w ust. 1-3 niniejszego artykułu, na terytorium państw członkowskich nie przekracza 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.

Artykuł 6 – Opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego

1. Opłata za rozpatrzenie wniosku wizowego złożonego przez obywatela Republiki Czarnogóry wynosi 35 EUR.

Wyżej wymieniona kwota może ulec zmianie zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 14 ust. 4.

W przypadku ponownego wprowadzenia przez Republikę Czarnogóry obowiązku wizowego dla obywateli UE opłata wizowa pobierana przez Republikę Czarnogóry nie może przekraczać kwoty 35 EUR bądź kwoty uzgodnionej w przypadku zmiany opłaty zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 14 ust. 4.

2. W odniesieniu do niżej wymienionych kategorii osób odstępuje się od pobierania opłaty za rozpatrzenie wniosku wizowego:
  - a) członkowie rządów i parlamentów krajowych, trybunałów konstytucyjnych i sądów najwyższych, przewodniczący sądów apelacyjnych, przewodniczący sądów administracyjnych i osoby wymienione w art. 5 ust. 1 lit. a), o ile nie są oni zwolnieni z obowiązku wizowego na mocy niniejszej umowy;
  - b) bliscy krewni – małżonkowie, dzieci (w tym przysposobione), rodzice (w tym opiekunowie), dziadkowie i wnukowie – odwiedzający obywateli Republiki Czarnogóry legalnie zamieszkujących na terytorium państw członkowskich;
  - c) członkowie oficjalnych delegacji, którzy na oficjalne zaproszenia skierowane do Republiki Czarnogóry uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach, negocjacjach lub programach wymiany, a także w imprezach organizowanych na terytorium państw członkowskich przez organizacje międzyrządowe;
  - d) uczniowie, studenci, studenci podyplomowi oraz towarzyszący im nauczyciele, którzy odbywają podróż w celu podjęcia nauki lub odbycia szkoleń;
  - e) osoby niepełnosprawne i w razie konieczności ich opiekunowie;
  - f) osoby, które przedstawiły dowody potwierdzające konieczność wyjazdu z przyczyn humanitarnych, w tym w celu podjęcia pilnego leczenia, oraz osoby im towarzyszące, lub w celu wzięcia udziału w pogrzebie bliskiego krewnego albo odwiedzenia ciężko chorego bliskiego krewnego;
  - g) uczestnicy międzynarodowych imprez sportowych i osoby im towarzyszące w celach zawodowych;
  - h) osoby biorące udział w działaniach naukowych, kulturalnych i artystycznych, w tym programach uniwersyteckich i innych programach wymiany;

- i) uczestnicy oficjalnych programów wymiany organizowanych przez miasta bliźniacze;
- j) dziennikarze;
- k) emeryci;
- l) sędziowie biorący udział w międzynarodowych programach wymiany, sympozjach, seminariach lub podobnych imprezach szkoleniowych;
- m) przedstawiciele wspólnot wyznaniowych zarejestrowanych w Republice Czarnogóry;
- n) przedstawiciele organizacji społeczeństwa obywatelskiego podróżujący w celu wzięcia udziału w spotkaniach, seminariach, programach wymiany lub w celu odbycia szkoleń;
- o) przedstawiciele wolnych zawodów biorący udział w międzynarodowych wystawach, konferencjach, sympozjach, seminariach lub innych podobnych imprezach odbywających się na terytorium państw członkowskich;
- p) kierowcy przewożący towary w ruchu międzynarodowym i świadczący usługi transportu pasażerskiego, przemieszczający się na obszar państw członkowskich pojazdami zarejestrowanymi w Republice Czarnogóry;
- q) członkowie załóg pociągów, wagonów chłodniczych i lokomotyw w pociągach międzynarodowych przemieszczających się na obszar państw członkowskich;
- r) dzieci w wieku poniżej 6 lat.

Artykuł 7 – Czas trwania procedury rozpatrywania wniosku wizowego

1. Misje dyplomatyczne oraz urzędy konsularne państw członkowskich podejmują decyzję w sprawie wniosku o wydanie wizy w ciągu 10 dni kalendarzowych od dnia wpłynięcia wniosku i dokumentów wymaganych do wydania wizy.
2. W indywidualnych przypadkach, szczególnie w razie konieczności przeprowadzenia dokładniejszej analizy wniosku, okres na podjęcie decyzji w sprawie wniosku wizowego można przedłużyć do 30 dni kalendarzowych.
3. W nagłych przypadkach okres na podjęcie decyzji w sprawie wniosku wizowego można skrócić do trzech lub mniej dni roboczych.

Artykuł 8 – Wyjazd w przypadku zgubienia lub kradzieży dokumentów

Obywatele Unii Europejskiej i Republiki Czarnogóry, którzy zgubili swoje dowody tożsamości lub którym takie dokumenty skradziono podczas pobytu na terytorium Republiki Czarnogóry lub państw członkowskich, mogą opuścić to terytorium na podstawie ważnego dowodu tożsamości upoważniającego do przekroczenia granicy, wydanego przez misję

dyplomatyczną lub urząd konsularny danego państwa członkowskiego lub Republiki Czarnogóry, bez konieczności posiadania wizy lub innego rodzaju upoważnienia.

Artykuł 9 – Przedłużenie okresu ważności wizy w wyjątkowych okolicznościach

Obywatelowi Republiki Czarnogóry, który nie może opuścić terytorium państwa członkowskiego w terminie określonym w wizie z powodów związanych z działaniem siły wyższej, bezpłatnie przedłuża się wizę zgodnie z przepisami państwa przyjmującego na okres konieczny do powrotu do państwa zamieszkania.

Artykuł 10 – Paszporty dyplomatyczne

1. Obywatele Republiki Czarnogóry będący w posiadaniu ważnego paszportu dyplomatycznego mogą wjechać na terytorium państw członkowskich, opuścić to terytorium lub przejechać przez nie tranzytem bez wizy.
2. Obywatele, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą pozostać na terytorium państw członkowskich nie dłużej niż przez 90 dni w każdym 180-dniowym okresie.

Artykuł 11 – Ważność terytorialna wiz

Z zastrzeżeniem krajowych zasad i uregulowań państw członkowskich dotyczących bezpieczeństwa narodowego oraz z zastrzeżeniem unijnych przepisów dotyczących wiz z ograniczoną ważnością terytorialną, obywatele Republiki Czarnogóry uprawnieni są do podróżowania w granicach terytorium państw członkowskich na takich samych zasadach, jak obywatele Unii Europejskiej.

Artykuł 12 – Wspólny Komitet ds. Zarządzania Umową

1. Strony powołują wspólny komitet ekspertów (dalej zwany „komitetem”), w skład którego wchodzi przedstawiciele Wspólnoty Europejskiej oraz Republiki Czarnogóry. Wspólnotę reprezentuje Komisja Wspólnot Europejskich, wspierana przez ekspertów z państw członkowskich.
2. Komitet wykonuje przede wszystkim zadania polegające na:
  - a) kontroli wykonania niniejszej umowy;
  - b) proponowaniu zmian lub uzupełnień do niniejszej umowy;
  - c) rozstrzyganiu sporów dotyczących interpretacji bądź zastosowania postanowień niniejszej umowy.
3. Posiedzenia komitetu odbywają się w miarę potrzeby na wniosek jednej ze Stron, przynajmniej raz w roku.
4. Komitet uchwała swój regulamin wewnętrzny.

Artykuł 13 – Niniejsza umowa w kontekście dwustronnych umów między państwami członkowskimi a Republiką Czarnogóry

1. Od momentu wejścia w życie niniejsza umowa staje się nadrzędna wobec postanowień umów lub ustaleń dwustronnych lub wielostronnych zawartych między poszczególnymi państwami członkowskimi a Republiką Czarnogóry w zakresie, w jakim postanowienia tych umów i ustaleń dotyczą zagadnień objętych niniejszą umową.
2. Postanowienia dwustronnych umów lub ustaleń zawartych pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi a Republiką Czarnogóry, podpisanych przed dniem 1 stycznia 2007 r., dotyczące zwolnienia z obowiązku wizowego posiadaczy paszportów służbowych, nadal mają zastosowanie przez okres pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej umowy, bez uszczerbku dla możliwości wypowiedzenia lub zawieszenia takich dwustronnych umów przez dane państwo członkowskie lub Republikę Czarnogóry w ciągu pięciu lat.

Artykuł 14 – Postanowienia końcowe

1. Niniejsza umowa zostaje ratyfikowana lub zatwierdzona przez Strony zgodnie z ich wewnętrznymi procedurami i wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po dniu, w którym Strony dokonają wzajemnej notyfikacji o zakończeniu wyżej wymienionych procedur.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu niniejsza umowa wchodzi w życie dopiero w dniu wejścia w życie umowy o readmisji między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry, jeśli dzień ten przypada po dniu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.
3. Niniejszą umowę zawiera się na czas nieokreślony z zastrzeżeniem możliwości jej wypowiedzenia zgodnie z ust. 6 niniejszego artykułu.
4. Niniejszą umowę można zmienić za pisemnym porozumieniem Stron. Zmiany wchodzi w życie po dokonaniu przez Strony wzajemnej notyfikacji o zakończeniu koniecznych w tym celu procedur wewnętrznych.
5. Każda ze Stron może zawiesić wykonywanie części lub wszystkich postanowień niniejszej umowy ze względu na porządek publiczny, ochronę bezpieczeństwa narodowego lub ochronę zdrowia publicznego. O decyzji w sprawie zawieszenia niniejszej umowy należy zawiadomić drugą Stronę nie później niż 48 godzin przed jej wejściem w życie. Z chwilą ustania powodów zawieszenia umowy Strona, która zawiesiła stosowanie niniejszej umowy, bezzwłocznie zawiadamia o tym drugą Stronę.
6. Każda ze Stron może wypowiedzieć niniejszą umowę w drodze pisemnego powiadomienia drugiej Strony. Niniejsza umowa przestaje obowiązywać po upływie 90 dni od daty takiego powiadomienia.

Sporządzono w xxx dnia xxx r. w dwóch egzemplarzach w każdym z języków urzędowych Stron, przy czym każdy z tych tekstów jest jednakowo autentyczny.

W imieniu Wspólnoty Europejskiej

W imieniu Republiki Czarnogóry

ZAŁĄCZNIK

PROTOKÓŁ DO UMOWY DOTYCZĄCY PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, KTÓRE NIE W PEŁNI STOSUJĄ DOROBK SCHENGEN

Państwa członkowskie, które są związane dorobkiem Schengen, ale które nie wydają jeszcze wiz Schengen, w oczekiwaniu na stosowne decyzje Rady w tej kwestii, wydają wizy krajowe, których ważność terytorialna ogranicza się do ich własnego terytorium.

Takie państwa członkowskie mogą jednostronnie uznawać wizy i zezwolenia na pobyt krajów obszaru Schengen wydane w związku z przejazdem tranzytem przez ich terytorium zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 895/2006/WE z dnia 14 czerwca 2006 r.

Ponieważ decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 895/2006/WE z dnia 14 czerwca 2006 r. nie ma zastosowania do Rumunii i Bułgarii, Komisja Europejska zaproponuje podobne przepisy w celu umożliwienia tym krajom jednostronnego uznawania wiz Schengen i zezwoleń na pobyt oraz innych podobnych dokumentów wydawanych przez inne państwa członkowskie, które nie są jeszcze w pełni włączone do obszaru Schengen, w celu umożliwienia przejazdu tranzytem przez ich terytorium.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA DANII

Strony przyjmują do wiadomości, że niniejsza umowa nie stosuje się do procedur wydawania wiz przez misje dyplomatyczne i urzędy konsularne Królestwa Danii.

W związku z tym wskazane jest, aby władze Danii i Republiki Czarnogóry zawarły niezwłocznie dwustronną umowę o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych na podobnych warunkach, jak umowa między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA ORAZ IRLANDII

Strony przyjmują do wiadomości, że niniejsza umowa nie ma zastosowania do terytorium Zjednoczonego Królestwa ani Irlandii.

W związku z tym wskazane jest, aby władze Zjednoczonego Królestwa, Irlandii oraz Republiki Czarnogóry zawarły dwustronne umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA ISLANDII I NORWEGII

Strony przyjmują do wiadomości ścisłe związki między Wspólnotą Europejską a Norwegią i Islandią, w szczególności na mocy umowy z dnia 18 maja 1999 r., dotyczącej włączenia tych krajów we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen.

W związku z tym wskazane jest, aby władze Norwegii, Islandii i Republiki Czarnogóry zawarły niezwłocznie dwustronne umowy o ułatwieniach w wydawaniu wiz krótkoterminowych na podobnych warunkach, jak umowa między Wspólnotą Europejską a Republiką Czarnogóry.

WSPÓLNA DEKLARACJA DOTYCZĄCA KONFEDERACJI SZWAJCARSKIEJ I LIECHTENSTEINU (w razie konieczności)

Jeżeli umowa pomiędzy UE, WE i Konfederacją Szwajcarską dotycząca włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen oraz protokoły do tej umowy dotyczące Liechtensteinu wejdą w życie do czasu zakończenia negocjacji z Republiką Czarnogóry, podobna deklaracja zostanie wydana w odniesieniu do Szwajcarii i Liechtensteinu.

DEKLARACJA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE PONOWNEGO ROZWAŻENIA OBOWIĄZKU WIZOWEGO DLA POSIADACZY PASZPORTÓW SŁUŻBOWYCH

Ponieważ zwolnienie posiadaczy paszportów służbowych z obowiązku wizowego, wprowadzone w umowach dwustronnych lub uzgodnieniach pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi a Republiką Czarnogóry, podpisanych przed dniem 1 stycznia 2007 r., ma zastosowanie jedynie przez okres pięciu lat od daty wejścia w życie niniejszej umowy, bez uszczerbku dla możliwości wypowiedzenia lub zawieszenia takich umów dwustronnych przez dane państwo członkowskie lub Republikę Czarnogóry w ciągu pięciu lat, Wspólnota Europejska ponownie dokona oceny sytuacji posiadaczy paszportów służbowych najpóźniej w cztery lata po wejściu w życie niniejszej umowy w celu wprowadzenia do niej ewentualnych zmian w tym względzie zgodnie z procedurą określoną w art. 14 ust. 4.

DEKLARACJA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ DOTYCZĄCA DOSTĘPU OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WIZĘ DO MISJI DYPLMATYCZNYCH I URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ UJEDNOLICENIA INFORMACJI O PROCEDURACH WYDAWANIA WIZ KRÓTKOTERMINOWYCH I DOKUMENTÓW, JAKIE NALEŻY ZŁOŻYĆ WRAZ Z WNIOSEM O WIZĘ KRÓTKOTERMINOWĄ

Uznając znaczenie przejrzystości dla osób ubiegających się o wizę, Wspólnota Europejska przypomina, że przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 19 lipca 2006 r. wniosek legislacyjny w sprawie przekształcenia prawnego wspólnych instrukcji konsularnych dla misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych dotyczących wiz reguluje warunki dostępu osób ubiegających się o wizę do misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych państw członkowskich.

W odniesieniu do informacji dla osób ubiegających się o wizę, Wspólnota Europejska uważa, iż należy podjąć następujące działania:

- ogólnie należy przygotować podstawowe informacje dla wnioskodawców na temat procedur i warunków ubiegania się o wizę oraz na temat ich ważności;
- Wspólnota Europejska sporządzi wykaz minimalnych wymogów, zapewniając wnioskodawcom z Czarnogóry spójne i jednolite informacje podstawowe oraz stosując wobec nich wymóg składania zasadniczo tych samych dokumentów uzupełniających.

Wspomniane informacje, do których należy wykaz biur podróży i operatorów wycieczek akredytowanych w ramach lokalnej współpracy konsularnej, mają być szeroko

rozpowszechniane (na tablicach ogłoszeń w konsulatach, w ulotkach, na stronach internetowych itp.).

Misje dyplomatyczne i urzędy konsularne państw członkowskich udzielają informacji na temat możliwości zastosowania w poszczególnych przypadkach ułatwień w wydawaniu wiz krótkoterminowych na mocy przepisów prawnych dorobku Schengen.

DEKLARACJA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE UŁATWIEŃ DLA CZŁONKÓW RODZINY I OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O WIZĘ W DOBREJ WIERZE

Wspólnota Europejska przyjmuje do wiadomości sugestię Republiki Czarnogóry dotyczącą rozszerzenia definicji członków rodziny, którzy powinni mieć możliwość korzystania z ułatwień wizowych oraz wagę, jaką Republika Czarnogóry przywiązuje do kwestii uproszczenia zasad przemieszczania się tych osób.

Aby ułatwić przemieszczanie się większej liczbie krewnych (w szczególności siostrom, braciom i ich dzieciom) obywateli Czarnogóry legalnie zamieszkujących w państwach członkowskich, Wspólnota Europejska zwraca się do urzędów konsularnych państw członkowskich o pełne korzystanie z przewidzianych w dorobku wspólnotowym możliwości zapewnienia ułatwień w wydawaniu wiz tym osobom, w szczególności poprzez ograniczenie liczby dokumentów wymaganych od wnioskodawców, zwolnienie z opłat manipulacyjnych i w stosownych przypadkach wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu.

Ponadto Wspólnota Europejska zwraca się również do urzędów konsularnych państw członkowskich o pełne korzystanie z takich możliwości zapewnienia ułatwień w wydawaniu wiz osobom ubiegającym się o wizę w dobrej wierze.

DEKLARACJA WSPÓLNOTY EUROPEJSKIEJ W SPRAWIE MARYNARZY

Zgodnie z międzynarodowymi umowami regulującymi zasady przemieszczania się członków załóg statków cywilnych Wspólnota Europejska zwraca się do urzędów konsularnych państw członkowskich o pełne korzystanie z przewidzianych w dorobku wspólnotowym możliwości zapewnienia ułatwień w wydawaniu wiz marynarzom z Republiki Czarnogóry. Możliwości te obejmują w szczególności ograniczenie liczby dokumentów wymaganych od wnioskodawców i wydawanie wiz wielokrotnego wjazdu.

***